TURKEY RIGHTS MONITOR

Uitgave 335 | Datum 16-22 november

Als mensenrechtenorganisatie volgen wij mensenrechtenschendingen in Turkije nauwlettend. In het kader van dit werk publiceren wij wekelijks een bulletin waarin de mensenrechtenschendingen van de voorbije week worden gedocumenteerd. Daarnaast delen wij regelmatig actuele statistieken en per categorie gerangschikte bronnen over deze zaken. Het Turkey Rights Monitor-rapport wordt al 335 opeenvolgende weken gepubliceerd en gedeeld met instellingen, organisaties en andere betrokkenen op het gebied van mensenrechten. Actuele informatie en statistieken vindt u op onze website: https://turkeyrightsmonitor.com/

WILLEKEURIGE DETENTIE EN ARRESTATIE

Gedurende de week bevalen aanklagers de aanhouding van ten minste 101 personen wegens vermeende banden met de Gülenbeweging. In oktober 2020 stelde de VN-Werkgroep inzake Willekeurige Detentie (WGAD) in een advies dat de wijdverbreide of systematische opsluiting van personen wegens vermeende banden met de beweging mogelijk misdrijven tegen de menselijkheid kan opleveren. Solidarity with OTHERS heeft een gedetailleerde database samengesteld om de massale detenties wegens vermeende banden met de Gülenbeweging sinds de mislukte staatsgreep van juli 2016 te volgen.

20 november: Volgens het ministerie van Binnenlandse Zaken hebben Turkse rechtbanken 47 mensen in voorlopige hechtenis geplaatst wegens vermeende banden met de Gülenbeweging, nadat de politie in tien dagen tijd bij operaties in 28 provincies 83 mensen had aangehouden.

GEDWONGEN VERDWIJNINGEN

Er is deze week geen nieuws naar buiten gekomen over Yusuf Bilge Tunç, een voormalige werknemer uit de publieke sector die tijdens de noodtoestand van 2016-2018 bij wetsdecreet uit zijn baan is ontslagen en die op 6 augustus 2019 als vermist is opgegeven. Hij is een van de laatste personen in een reeks van vermoedelijke gedwongen verdwijningen van regeringscritici sinds 2016.

VRIJHEID VAN VERGADERING EN VERENIGING

17 november: Een rechtbank heeft de aanklacht tegen twee universiteitsstudenten toegelaten wegens ‘aanzetten tot het plegen van een misdrijf’ nadat zij in İzmit pamfletten hadden verspreid waarin om het aftreden van minister van Onderwijs Yusuf Tekin werd gevraagd; de eerste zitting staat gepland voor 15 juni 2027.

VRIJHEID VAN MENINGSUITING EN MEDIA

16 november: Een Turkse rechtbank heeft oppositieparlementslid Ömer Faruk Gergerlioğlu veroordeeld tot betaling van 150.000 Turkse lira schadevergoeding aan minister van Defensie Yaşar Güler wegens uitspraken in het parlement over de couppoging van 2016; de precieze datum van het vonnis kon niet onafhankelijk worden vastgesteld.

17 november: De Turkse autoriteiten hebben Sözcü TV en de bijbehorende nieuwssite onder beheer van een bewindvoerder geplaatst na een rechterlijke beslissing, terwijl de politie bestuurders aanhield in een onderzoek naar financiële beschuldigingen waarover nog geen uitspraak was gedaan.

18 november: De tweede vredesstrafrechter in Ankara heeft de toegang geblokkeerd tot zes artikelen van BirGün, Evrensel, 12punto, dokuz8haber, Doğru Haber en İlke TV

ISSN 3118-3524

over de strafrechtelijke klacht van de minister van Justitie tegen oppositieparlementslid Ahmet Şık.

19 november: Een Turkse rechtbank heeft BirGün-journalist İsmail Arı vrijgesproken van aanklachten over berichten over een beleggingsfondsschandaal en zijn vrijlating bevolen na ongeveer 29 dagen detentie.

ONAFHANKELIJKHEID VAN DE RECHTERLIJKE MACHT EN RECHTSSTAAT

17 november: Het Europees Hof voor de Rechten van de Mens heeft de vrijlating van het gevangengezette oppositieparlementslid Can Atalay bevolen, omdat zijn voortgezette detentie en de behandeling van zijn parlementaire status het Verdrag schonden; uitvoering van de uitspraak in Türkiye was nog niet vastgesteld.

18 november: Een rechtbank in Ankara heeft burgemeester Ekrem İmamoğlu van Istanbul en acht anderen veroordeeld tot twee jaar en één maand gevangenisstraf en politieke verboden opgelegd wegens vermeende onregelmatigheden bij het congres van 2023 van de oppositionele Republikeinse Volkspartij (CHP); drie andere verdachten werden vrijgesproken en tegen de uitspraken kan beroep worden ingesteld.

19 november: Een Turkse bestuursrechter heeft de intrekking van het universitair diploma van burgemeester Ekrem İmamoğlu van Istanbul bekrachtigd in een afzonderlijke zaak die gevolgen heeft voor zijn verkiesbaarheid als president; zijn advocaten zeiden dat de beslissing nog niet officieel was betekend.

KOERDISCHE MINDERHEID

16 november: Een Turkse rechtbank heeft de Koerdische journaliste Rabia Önver veroordeeld tot een voorwaardelijke gevangenisstraf van 18 maanden wegens berichten op sociale media over haar journalistieke werk en publieke commentaar.

19 november: VN-deskundigen hebben Türkiye opgeroepen de rechtswaarborgen en verantwoordingsplicht te versterken in wetgeving over het vredesproces met de PKK, in een mededeling van 16 november waarover op 19 november werd bericht.

GEVANGENISOMSTANDIGHEDEN

20 november: Het stadsziekenhuis van Kayseri heeft een rapport opgesteld waarin staat dat de ernstig zieke gedetineerde Evin Zapsu medisch niet in de gevangenis kan blijven, volgens informatie van de familie van een andere gedetineerde; het rapport zou voor forensisch-medische beoordeling zijn doorgestuurd en haar vrijlating was niet bevestigd.

20 november: De echtgenote van de 73-jarige gevangengezette theoloog Mustafa Özönder heeft om zijn vrijlating op medische gronden gevraagd, wegens zijn verslechterende gezondheid tijdens detentie vanwege vermeende banden met de Gülenbeweging.

20 november: Nieuwe cijfers hebben aangetoond dat 5.121 kinderen van 12 tot 17 jaar in Turkse detentie-inrichtingen verbleven, onder wie 3.809 in voorlopige hechtenis en 1.312 veroordeelden; dit is de totale gedetineerde populatie, niet het aantal nieuw vastgezette kinderen in deze week.

20 november: De echtgenoot van Şükran Yıldız heeft gemeld dat zij ondanks zenuwpijn en psychische klachten in een eenpersoonscel in de gevangenis van Alanya wordt vastgehouden; tegen haar veroordeling wegens vermeende banden met de Gülenbeweging loopt nog beroep.

FOLTERING EN MISHANDELING

19 november: Yusuf Ahmet Özçiçek heeft verklaard dat de politie hem op 8 november in Istanbul sloeg en bedreigde toen hij agenten wilde filmen die volgens hem een andere persoon mishandelden, en hem dwong de beelden te wissen; hij diende vervolgens een strafklacht in.

VROUWENRECHTEN

17 november: Een rechtbank in Kocaeli heeft een man die zijn ex-vrouw in februari 2025 had neergestoken veroordeeld tot twee jaar en vier maanden gevangenisstraf en zijn vrijlating bevolen; de aanval vond vóór deze verslagweek plaats.

21 november: Een enquête van de Turkse journalistenbond heeft uitgewezen dat 70,9 procent van de ondervraagde vrouwelijke journalisten genderdiscriminatie had ervaren;

ISSN 3118-8524

respondenten beschreven ook belemmeringen bij het melden van geweld of intimidatie op het werk.

GENDERRECHTEN

20 november: De politie in Adana heeft ongeveer negen personen aangehouden tijdens een verboden bijeenkomst rond LGBTQ+-rechten en demonstraties in aanloop naar 25 november, volgens een bericht van 21 november; een advocaat stelde dat de hand van een arrestant door politiegeweld was gebroken, maar dat kon niet onafhankelijk worden bevestigd.

ISSN 3118-8524